

Vitrina 5

Paolo Morosini, 1406-1483. *De aeterna et temporali Christi generatione*. Pàdua: Bartholomaeus Campanus Ponticuruanus, 28 abril 1473. Inc. 3-12°

Alfonso de Espina, actiu segle XV. *Fortalitium fidei*. Nuremberg: Anton Koberger, 25 febrer 1494. Inc. 86-8°

Johannes Angelus, 1463-1512. *Astrolabium*. Venècia: Johann Emerich i Luca Antonio Giunta, 9 juny 1494. Mar. 243-8°

Sebastian Brant, 1458-1521. *Narrenschiff*. [Llatí]. [Basilea]: Johann Bergmann, 1 març 1498. Inc. 14-12°

Giulio Pomponio Leto, 1425-1497. *Romanae historiae compendium*. Venècia: Bernardino dei Vitali, 12 desembre 1500. Inc. 110-8°

Vitrina 6 - Estudis

Francisco Méndez, 1725-1803. *Typographia española, ò Historia de la introduccion, propagacion y progresos del arte de la imprenta en España...: tomo I*. Madrid: en la imprenta de la Viuda de D. Joachin Ibarra: se hallará en la porteria de San Phelipe el Real de Madrid, 1796. BerRes 107-8°

Konrad Haebler, 1857-1946. *The early printers of Spain and Portugal*. London: Bibliographical Society at the Chiswick Press, 1897. Bon. 5-IV-20

Jordi Rubió i Balaguer, 1887-1982. *Butlles incunables de Montserrat*. [Montserrat]: Abadia de Montserrat, 1922. 2-IV-43/36

Jordi Rubió i Balaguer, 1887-1982. *Una bula xilogràfica y cuatro incunables desconocidos, existentes en la Biblioteca de Cataluña*. Barcelona: [s.n.], 1927 (Imprenta de la Casa Provincial de Caridad). 09-4-C1/7

Bartomeu Mates, -aproximadament 1463. *El incunable barcelonès de 1468 (Gramàtica de B. Mates): reproducció en facsimile, acompanyada de una notícia escrita / por R. Miquel y Planas*. Barcelona: Real Academia de Buenas Letras, 1930. Ber-8-6584

Anselm M. Albareda. *Un incunabulo sconosciuto dello stampatore J. Lushner*. Roma: Ed. di Storia e Letteratura, 1947. 09-8-C 3/8

Documentos para la historia de la imprenta y librería en Barcelona (1474-1553) / recogidos y transcritos por José Mª Madurell Marimón; anotados por Jorge Rubió y Balaguer. Barcelona: Gremios de Editores y Libreros y de Maestros Impresores, 1955. 2017-8-6704

Pere Bohigas, 1901-2003. *Un incunable astrològic català*. Barcelona: Gustavo Gili, [1961]. 09-8-C 4/34

Exposició commemorativa del V centenari de la impremta: el llibre incunable als Països Catalans / per Pere Bohigas i Amadeu J. Soberanas. Barcelona: Diputació Provincial de Barcelona, 1976. 2016-8-12

Joana Escobedo, 1942-. *Un incunable científic català: la Suma de la art de arismètica, de Francesc Santcliment*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2007. 2 vol. 2009-8-362-363

Biblioteca de Catalunya
Carrer de l'Hospital, 56 -08001 Barcelona-
Tel. 93 270 23 00 - bustia@bnc.cat
<http://www.bnc.cat>
De dilluns a divendres, de 9 h a 20 h
Dissabtes, de 9 h a 14 h

Biblioteca de Catalunya

**ELS INCUNABLES,
DEL CÒDEX MANUSCRIT
AL LLIBRE TIPOGRÀFIC MODERN**

Del 16 de maig al 16 de juny de 2018

Leonardo Bruni. *De bello Italico adversus Gothos gesto*. [Venècia]: Nicolas Jenson, 1471. Biblioteca de Catalunya, Inc. 12-4°

Biblioteca de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Els incunables, del còdex manuscrit al llibre tipogràfic modern

Aquest any 2018 es commemora el 550è aniversari de la mort de Johannes Gutenberg, i per a retre homenatge a l'inventor de l'art tipogràfic, la Biblioteca de Catalunya ofereix aquesta mostra dedicada al llibre incunable. S'hi presenta una selecció d'obres impreses al segle XV de la magnífica col·lecció de la Biblioteca, formada per 583 edicions diferents que corresponen a un total de 648 exemplars.

L'aparició de la impremta i la possibilitat de multiplicar els textos va suposar una autèntica revolució que feu possible, gairebé de forma immediata, una major circulació d'idees. Amb tot, els responsables dels primers llibres sorgits d'aquest procés mecànic de reproducció no aspiraven a introduir cap mena d'innovació gràfica, i es van dedicar a imitar de la forma més fidel possible els còdexs que havien de substituir. La convivència durant anys d'impresos i manuscrits va propiciar que les característiques d'uns i altres es mantinguessin força similars, però amb la major expansió de l'art de la impremta s'establiren, progressivament, uns trets diferencials propis que van tendir a l'establiment d'una tipologia independent.

Aquesta petita mostra ha tingut en compte aquesta doble vessant i, per tant, inclou obres incunables en les quals les característiques gràfiques dels impresos es vinculen amb les del seu antecessor manuscrit, i d'altres que introdueixen un nou llenguatge gràfic que permetrà, finalment, la seva independència del còdex i, poc després, faran possible l'aparició del llibre modern.

Dr. Albert Corbeto

Historiador de l'art
Professor de tipografia i d'història del llibre a EINA

Vitrina 1

Biblia. [Llatí]. [París]: Éditions les Incunables, 1985.
Res. 1015-1018-Fol

Nicolaus, de Ausmo, -1453. *Supplementum Summae Pisanellae*. [Venècia]: Franz Renner i Nicolaus, von Frankfurt, 1474.
Mar. 24-4º

Roberto Caracciolo, 1425-1495. *Sermones quadragésimales de peccatis*. Lió: Mathias Huss i Ludovicus de Venetia, 1488.
Inc. 48-12º

Sant Agustí, bisbe d'Hipona, 354-430. *De civitate Dei*. Venècia: Boneto Locatelli i Ottaviano Scotto, 18 febrer 1489 o 1490.
Inc. 60-Fol

Ars moriendi. [Català]. [Saragossa: Pablo Hurus, ca. 1493].
11-VI-41 (document 3)

Vitrina 2

Leonardo Bruni, 1369-1444. *De bello Italico adversus Gothos gesto*. [Venècia]: Nicolas Jenson, 1471.
Corneli Nepos, aprox. 100aC-aprox. 25 aC. *De viris illustribus*. [Venècia]: Nicolas Jenson, 8 març 1471.
Inc. 12-4º

Aristòtil, 384 a C - 322 a C. *Seleccions*. [Llatí]. [Barcelona?]: Heinrich Botel, Georg vom Holtz i Juan Planck, ca. 1473].
Inc. 36-4º

Quint Curci Ruf. *Historiae Alexandri Magni*. [Català]. Barcelona: Pere Posa i Pedro Brun, 16 juliol 1481.
Mar. 20-4º

Francesc Eiximenis, 1327?-1409. *Llibre de les dones*. Barcelona: Joan Rosembach, 8 maig 1495.
11-VII-5 (reproducció, f. CCLXVIIv.)

Gerard Zerbolt, 1367-1398. *De spiritualibus ascensionibus*. Montserrat: Joan Luschner i Monestir de Montserrat, 16 maig 1499.
11-II-43 (reproducció, f. sign. 14v.)

Vitrina 3

Abd al-Aziz Ibn Uthman, -967. *Liber introductorius*. [Venècia]: Erhard Ratdolt, 1485.
Inc 87-8º

Anianus, Magister. *Compotus cum commento*. Roma: Andreas Fritag, 10 juny 1493.
Inc. 55-8º

Hartmann Schedel, 1440-1514. *Liber chronicarum*. Nuremberg: Anton Koberger, Sebald Schreyer i Sebastian Kamermeister, 12 juliol 1493.
Inc. 6-Fol

Giovanni Boccaccio, 1313-1375. *De claris mulieribus*. [Castellà]. Saragossa: Pablo Hurus, 23 octubre 1494.
Bon. 10-VI-28

Vitrina 4

Jacobus Publicius. *Artes orandi, epistolandi, memorandi*. Venècia: Erhard Ratdolt, 31 gener 1485.
Inc. 16-8º

Rodrigo Sánchez de Arévalo. *Speculum vitae humanae*. Besançon: [Petrus Metlinger], 1488.
Inc. 41-12º

Francesc Eiximenis, 1327?-1409. *Llibre de les dones*. Barcelona: Joan Rosembach, 8 maig 1495.
11-VII-5

Publi Terenci Àfer. *Comoediae*. Estrasburg: Johann Grüninger, 11 febrer 1499.
Inc. 32-4º